

E-learning ในสถานศึกษา

ดาวรัตน์ แทนรัตน์ *

E-Learning คือระบบการเรียนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้อย่างกว้างขวางสามารถควบคุมลำดับชั้นของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถสร้างระบบการสื่อสารภายในห้องเรียนที่ไม่มีข้อจำกัดในด้านเวลาและสถานที่และระบบการประเมินผลก็เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาและเหนือสิ่งอื่นใด ระบบการเรียนรู้ E-learning ผู้เรียนจะต้องใช้ความรับผิดชอบสูงจึงจะประสบความสำเร็จ ในประเทศไทยมีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาหลายแห่งให้ความสนใจและเริ่มต้นพัฒนาระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการค้นหาการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว ความคงทนของข้อมูล รวมทั้งความสามารถในการทำข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

บทบาทการเรียนการสอน E-learning ในประเทศไทย

สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ IT E-learning เป็นการนำไอทีไปใช้ในด้านการศึกษาส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ เช่น การนำมัลติมีเดียมาเป็นสื่อการสอนของครู/อาจารย์ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตัวเอง ด้วยการเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม

ในยุคปัจจุบันเป็นการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า Stand-alone หรือการเรียนผ่านเครือข่ายเชื่อมโยงสู่อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูล แลกเปลี่ยนค้นข้อมูลความรู้บนเครือข่าย ซึ่งที่ผ่านมาเราใช้สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบของสื่อผสม (Multimedia) ใช้การนำเสนอลงบนแผ่นซีดี-รอม โดยใช้ Authoring tool ทั้งภาพและเสียงเพื่อเกิดการปฏิสัมพันธ์ให้กับผู้เรียน ซึ่งสื่อเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะได้รับความสนใจสูงขึ้นเรื่อยๆ

การเปรียบเทียบการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนปกติกับ E-learning

ชั้นเรียนปกติ

1. ผู้เรียนนั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียน
2. ผู้เรียนค้นคว้าจากตำราในห้องสมุดหรือสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ
3. เรียนรู้การโต้ตอบจากการสนทนาในชั้นเรียน
4. ถูกจำกัดด้วยเวลาและสถานที่

E-learning

1. ใช้ระบบวีดีโอออนดีมานด์เรียนผ่านทางเว็บ
2. ค้นคว้าหาข้อมูลผ่านทางเว็บที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วโลก สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย
3. ใช้กระดานถาม-ตอบช่วยให้ผู้เรียนกล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้เต็มที่ เหมาะกับผู้เรียนจำนวนมาก

* บรรณารักษ์งานจัดหารทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต

4. จะเรียนเวลาไหน ก็ได้ก็ได้

เวลาของการศึกษาออนไลน์ - การศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ ได้เจริญเติบโตไปทั่วทุกมุมโลก แนวโน้มของเทคโนโลยีดีขึ้น เร็วขึ้น และให้ผลตอบแทนที่มากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระบบการศึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์กำลังพัฒนามาสู่อัพพลิคชันรูปแบบใหม่ที่เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ

อนาคตของระบบการศึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งหนึ่งที่สำคัญมากสำหรับการศึกษาทางอิเล็กทรอนิกส์จะเติบโตและเป็นที่แพร่หลายก็คือ การที่ระบบเครือข่ายมีเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการนำเสนอระบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เช่น การใช้เสียงส่งสัญญาณวีดีโอตามความต้องการ (Video on demand) และการประชุมผ่านสัญญาณวีดีโอ ในขณะเดียวกันก็ให้บริการที่เชื่อถือได้

ประเภทของ E-learning แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม

1. Synchronous

ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ในเวลาเดียวกัน เป็นการเรียนแบบเรียลไทม์ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น ห้องเรียนที่มีอาจารย์สอน นักศึกษาอยู่แล้วแต่ นำไอทีเข้ามาเสริมการสอน

2. Asynchronous

ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้อยู่ในเวลาเดียวกันไม่มีปฏิสัมพันธ์แบบเรียลไทม์ เน้นศูนย์กลางที่ผู้เรียนเป็นการเรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนเรียนจากที่ใดก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต โดยสามารถเข้าไปยังโฮมเพจเพื่อเรียน ทำแบบฝึกหัด และสอบ มีห้องให้สนทนากับเพื่อนร่วมชั้น มีเว็บบอร์ดและอีเมลให้ถามคำถามผู้สอน แต่ละประเภทก็มีข้อดี ข้อเสียแตกต่างกันไป

ข้อดีของ Synchronous คือ ได้บรรยากาศสดใช้กับกรณีผู้สอนมีผู้ต้องการเรียนด้วยเป็นจำนวนมากและสามารถประเมินจำนวนผู้เรียนได้ง่าย

ข้อเสียของ Synchronous คือ กำหนดเวลาในการเรียนเองไม่ได้ต้องเรียนตามเวลาที่กำหนดของคนกลุ่มใหญ่

ข้อดี ของ Asynchronous คือ ผู้เรียนเรียนได้ตามใจชอบ จะเรียนจากที่ไหน เวลาใด ต้องการเรียนอะไรหรือให้ใครเรียนด้วยก็ได้

ข้อเสีย ของ Asynchronous ไม่ได้บรรยากาศ การถามด้วย chat หรือเว็บบอร์ด อาจไม่ได้รับการตอบกลับ

E-learning ในสถานศึกษาสามารถใช้ได้กับสถานศึกษา เริ่มจากที่มหาวิทยาลัย อาจารย์ให้นักศึกษารับการบ้าน ส่งการบ้านทางอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนานำเนื้อหาไว้ที่โฮมเพจของมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษาเข้ามาเรียนจากบ้านได้

ประโยชน์จาก E-learning

1. ความรู้ไม่สูญหายไปกับคน เพราะสามารถเก็บไว้ได้
2. ประหยัดเวลาเดินทางและค่าใช้จ่าย
3. ผู้เรียนเลือกได้ว่าต้องการเรียนกับอาจารย์ท่านใดหรือหลายท่านก็ได้

บรรณานุกรม

กองบรรณาธิการ สารเนคเทค . (2544, มีนาคม-เมษายน). “บทบาทการเรียนรู้
การสอน E - learning ในประเทศไทย,” สาร Nectec. 8(39) : 6-9.

กองบรรณาธิการ อี-คอมเมิร์ซ. (2544, พฤษภาคม). “e-Learning Fever,”
อี-คอมเมิร์ซ. 3(29) : 33-36

กุลฤดี ดำรงผาติ. (2544, พฤษภาคม). “eLearning เรียนอะไร เมื่อไหร่ จาก
ที่ไหนก็ได้,” บิซิเนส คอมพิวเตอร์ แมกะซีน. 13(147) : 130-132

“เมื่อถึงเวลาของการศึกษาออนไลน์”. (2544, มกราคม-กุมภาพันธ์).

คอมพิวเตอร์. 27(126) : 10-13